

Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu üldkoosoleku protokoll

Koht: EMPL, Toompuiestee 24

Aeg: 11.06.2024, 15.00-16.30

Osales: Aegviidu Puit AS, Baltic Connexions OÜ, Benito Puit AS, Combimill Reopalu OÜ, Combimill Sakala OÜ, Combiwood OÜ, Ecobirch AS, Eesti Energia AS, Eesti Maaülikool, Estonian Cell AS, Estonian Plywood AS, Graanul Invest AS, JS Inseneribüroo OÜ, Karo Mets OÜ, Lemeks AS, Lotus Timber OÜ, Luua Metsanduskool, Palmako AS, Puidukoda OÜ, Rait AS, Roger Puit AS, Stora Enso Eesti AS, Tapa Mill OÜ, Tarmeko Spoon AS, Thermory AS, Timbeter OÜ, Tornator Eesti OÜ, TTÜ Puidutöötlemise Õppetool, United Loggers OÜ, UPM OÜ, Valga Puu OÜ, Vara Saeveski OÜ, Viiratsi Saeveski AS; Viru-Nigula Saeveski AS, Woodwell AS, Viru Keemia Grupp AS

Osalesid: 35 liiget 71-st. Üldkogu on vastavalt põhikorra punktile 4.4.6 pädev vastu võtma otsuseid sõltumata osavõtvate liikmete arvust.

Juhatuse esimehe Jaano Haidla sõnavõtt.

Eksport 3 miljardit eurot, maksutulu 1,15 miljardit eurot, töökohti 57 000, millest suur osa on maapiirkonnas. Oleme suur tööandja maapiirkondades ja puidule antakse 314€ lisandväärtust iga väärimdatud tihumeetri kohta. Sektori osakaal on 16% kogu Eesti lisandväärtusest. Kolmandiku töötleva tööstuse lisandväärtusest annab metsa- ja puidutööstus, see on väga suur osa.

Sügisel püstitatud eesmärkidega oleme jõuliselt tegelenud. Kui sügisel oli MKM-s ainult üks inimene, kes tegeles tööstuse valdkonnaga, siis tänaseks on neid 8. Selle taga on väga palju kohtumisi ja tööd. Mõju alles hakkab esile tulla.

Oleme andmete kvaliteedi ja kasutatavuse tõstmise poolt ning tõstatame teemat kohtumistel regulaarselt. Andmed võiksid olla värskemad ja presenteeritud nii, et neist oleks võimalik üheselt aru saada. Oskust andmeid väljendada tuleb veel parandada.

Eesmärk aastaks 2030: Metsa- ja puidutööstus on juhtiv rohesektor Eestis.

Võtmeküsimus: kellena meid nähakse? Kas metsade raiujatena või rohemajanduse eestvedajatena. Kui me ise enda kohta käivat narratiivi jõuliselt ei muuda, siis kujundavad selle teised meie eest. Tavainimene võiks tööstusest rääkida kui roheettevõttest, kes toodab väarikaid tooteid.

Kinnitada koosoleku läbi viimise kord: koosoleku juhataja on Henrik Välja, protokollija Kerli Alliksaar ja hääle lugejad Jaan Lindmäe

Hääletamine:

35 poolt, 0 vastu, 0 erapooletut

Otsus: Kinnitada koosoleku läbiviimise kord.

Tuletame meelde liidu konkurentsieeskirju ja palume neist kinni pidada. Kui kellegil on kahtlusi konkurentsieeskirjade rikkumise osas palume pöörduda EMPL-i õigusloome temajuhi Jaan Lindmäe või tegevjuhi Henrik Välja poole.

Üldkogu päevakord

1. Ülevaade liidu tegevustest
2. 2023 aastaaruande kinnitamine
3. kohapeal algatatud küsimused

Hääletamine. Kinnitada päevakord: 35 poolt, 0 vastu, 0 erapooletut
Otsus: Kinnitada päevakord

1. Ülevaade liidu tegevustest

Liitu kuulub 67 ettevõtet + 4 õppeasutust. Alates septembrist on juhatuses 17 liiget ja juhatus kohtub 11 korda aastas igal kuu teisel kolmapäeval. Juhatuse koosolekud on liikmetele avatud.

EMPL meeskond ja partnerid:

Tegevjuht Henrik Välja

Teadusarendusjuht Pille Meier

Õigusloome teemajuht Jaan Lindmäe

Keskkonnavaldkonna teemajuht – Helena Täär

Büroojuht Kerli Alliksaar

Puuinfo konsultant Erik Konze

Kommunikatsioonipartner Akkadian - Gea Otsa

Õigusloome partner Sorainen advokaadibüroo

E-veoselehe haldus Deskis/Agileworks

EMPL eelarve

Liikmemaksu arvestame ettevõtete müügitulu koefitsiendina ja käesoleva aasta liikmemaksu aluseks on 2022 müügitulu. 2023 aastal müügitulude languse tõttu väheneb EMPL liikmemaksutulu järgmisel aastal 150 000€ võrra. Tegeleme sellega, et järgmise aasta eelarve viia tasakaalu või viia puudujääk piisavalt väikeseks, et katta eelmiste aastate ülejäägist. Tegeleme kindlasti ka uute liikmete otsimisega. Käesoleval aastal lisandus MTG Eesti OÜ, Intrac Eesti AS lõpetas liikmelisuse.

Viisime liikmete seas läbi tagasisideküsitluse millele vastas 20 liiget, kutsume üles liikmeid aktiivselt liidule oma ootuseid ja murekohti ning tegelemist vajavaid teemasid edastama.

Rahul või väga rahul:

- tegevtiimi tööga 90,6%
- tegevjuhi tööga 85,7%
- juhatuse tööga 85,7%
- liidu tööga üldiselt 81%

Kõige olulisemad liidu tegevused:

- 1-2 Sektori kuvandi ja maine arendamine
- 1-2 Erialade propageerimine noorte seas
- 3. Õigusloome protsessis osalemine
- 4. Metsanduslogistika alased tegevused (ELVIS, 60 t veokoormad)
- 5. Info jagamine ja vahendamine
- 6. Sektori statistika kogumine
- 7. Erialase hariduse edendamine ja tuleviku tööjõu tagamine
- 8. Puitmaterjali turundamine tarbijate seas (Puuinfo)

Milliseid liikmetele mõeldud üritusi võiks liit korraldada?

1. Koolitused
2. Külastused liidu liikmetest ettevõtetesse
3. Meelelahutuslikud ühisüritused

Mida teha senisest enam:

- Tugevdada kommunikatsioonitegevusi
- Tugevdada koostööd välispartneritega
- Tugevdada õigusalast pädevust

EMPL juhatusel toimus strateegiakoosolek, mille tulemusel valmis töödokument edasisteks plaanideks. Räägime avalikult vähem raie mahust ja keskendume positiivse kuvandi loomisele. Puidutööstus kui moodne ja lisandväärtust loov majandusharu kus on hea töötada.

Kommunikatsioon

Norstat uuring 2023 detsembris. Avalikkuse hoiakud on liikunud läbivalt positiivsema poole ja seda just nende arvel, kellel enne ei olnud arvamust (negatiivsete seisukohtadega inimeste osakaal on suuresti sama).

Oleme tähtis ja oluline tööandja maapiirkondades. Kas puit on kliimaprobleemi lahendaja? Oleme sellega kommunikatsioonis teadlikult tööd teinud ja on näha mõju.

Oleme hakanud arendama EMPL sotsiaalmeediakanaleid. Soovitame kanaleid vaadata ja jagada.

Podcastid liikmetele – kui on ettepanekuid või ideid, keda podcastis kuulata tahaks, siis võib tegevmeeskonnale teada anda. Kõik osasid saab kuulata <https://soundcloud.com/emplpodcast>.

2024 teise poolaasta suunad

- Fookus metsa- ja puidutööstuse kui innovatiivse rohesektori maine loomiseks ja kinnistamiseks avalikkuses.
- Puidu kui keskkonnasõbraliku (ja fossiilseid materjale asendada võimaldava) materjali kohta teadlikkuse tõstmine.
- PR-le lisaks turunduse tugi sotsiaalmeedias, sisuturundus.
- Sektorite ülene koostöö – jätkame LULUCF töörühmaga (EMPL, Erametsaliit, Turbaliit, EPKK, Talupidajate keskliit, Puitmajaliit jm) – koos oleme tugevamad; teeme koostööd, ei laske üksteise vastu välja mängida.
- Sektori organisatsioonide kommunikatsiooni töörühm (EMPL, Erametsaliit, Metsaselts, Puitmajaliit, suuremad ettevõtted, RMK) – koordineerime sõnumeid ja tegevusi, vahetame infot, ühiselt Arvamusfestivali metsalava korraldamine jm.
- Metsarahvapäev tuleb taas – ootame ettevõtetelt aktiivsed osalemist, vajadusel aitame!
- Kõneisikute ringi laiendamine – koolitame!

Seadusloome ja poliitikakujundamise tegevused

- Regulaarsed kohtumised fraktsioonide, ministrite, asekanstleritega
- EY sotsiaalmajandusliku mõju uuringu uuendamine – töötab!
- Majandusekspertidega kohtumised sektori sõnumitele laiema kandepinna leidmiseks millega mõjutada Eesti poliitikat

Riigikogu majanduskomisjoni kokku kutsutud konkurentsivõime ekspertkogu, Eesti Pank, S&P riigireitingu koostajad, IMF.

KLIIIMASEADUS

- Liit koos juhatuse liikmetega on aktiivselt osalenud kõikides asjassepuutuvates töörühmades
- Esitanud regulaarselt ettepanekuid ja andnud kirjalikku sisendit
- Tulemas koos kliimaseadusega Metsaseaduse ja Looduskaitseaduse muudatused

Töö nendega jätkub. Palju on tähelepanu saanud 30% maismaa kaitse seadus. Tahetakse riiklike piirangutega saada 30% täis + kohalike omavalitsuste piirangud, millega jõuab kokku palju kõrgema protsendini. EMPL seisukoht on, et kindlasti peab 30% eesmärk sisaldama kõiki võimalikke piiranguid, sh kohalike omavalitsuste seatud piiranguid.

Igale poole, kuhu võimalik Jaan EMPL-ist sisendit koostab.

Seadusloome tegevused (Euroopa Liidu tasand)

- Jälgime ja analüüsime Euroopa Nõukogus ja Euroopa Parlamendis menetluses olevaid eelnõusid (uuele valimistejärgsele koosseisule antakse üle 5 metsa- ja puidutööstuse sektorit puudutavat eelnõud – mullaseire ja roheväidete direktiivid ning metsaseire, süsiniku vabatahtliku sidumise sertifitseerimise ja ehitustoodete ühtlustatud turustustingimuste määrused. On juba teada, et uutest eelnõudest on Komisjonil juba välja töötamisel näiteks biotehnoloogia, biomaterjalide tootmise ja biotööstusega seotud eelnõu ja uus biomajanduse strateegia.
- Sellel poolaastal koostasime ja edastasime vastavatele ministeeriumitele EMPL-i poolsed seisukohad metsaseire määruse ja roheväidete direktiivi eelnõude kohta ning EK 2040. aasta kliimaeesmärkide teatise kohta (Vabariigi Valitsus koostab ja edastab seisukohad sügisel peale kliimakindla majanduse seaduse sõnastuse kokkulepet).
- Osaleme CEI-Bois erinevate töörühmade töös (Construction WG, Sustainability WG, Social Affairs WG). Kõige probleemsem akt kõikidele liikmesriikidele on juba jõustunud raadamisvabade toodete määrus, mille rakendamine peaks algama selle aasta lõpust 30.12.2024, kuid selle rakendamiseks vajalikud IT-süsteemid on alles arendamisel ning ka rakendamiseks vajalik juhenddokument avaldatakse Komisjoni poolt alles juulis. Vaatamata mitmetele pöördumistele rakendamise kuupäeva edasi lükkamise osas on Komisjon seisukohal, et edasi lükkamine pole vajalik.

Haridus, teadus, innovatsioon

- Osalemine kutsekoolide ja ülikoolide nõukogudes ja nõunike kogudes:
 - Luua MK, Tartu KHK, Võrumaa KHK, EMÜ
- EMÜ:
 - Õppeaine “Puidutööstus Eestis” kureerimine
 - Osalemine EMÜ metsanduse bakalaureuse- ja puidutööstuse magistriõppekavade komisjonides
 - Osalemine EMÜ lõputööde kaitsmiskomisjonis
- TalTech:
 - Õppekavade arendamine
 - Inseneriakadeemia käivitamine
- Luua MK:
 - Kutseeksami keskus
 - Õppekavade arendamine
- Ettevõtete ja koolide koostöö (õppekavade arendus, praktika korraldamine jne)

- Rohemeetme oskuste konsortsiumides osalemine: Metsandus – EMÜ ja Materjalitehnoloogia - TalTech
- EMPL preemiad parimatele TalTech, EMÜ ja Luua MK lõputöödele ja lõpetajatele. Kokku anname 6 preemiat
- Osalemine EKKA (kõrg- ja kutsehariduse agentuur) hindamisnõukogu töös, HTM kutsehariduse õppekavade ja praktikataotluste hindamisel
- Osalemine Tööandjate Keskliidu haridusrühma töös: erialaliitude ühised seisukohad ja sõnumid otsustajatele
- 2023 aastal andis EMPL välja 300 kutsetunnistust
- EMPL on konkursi korras metsanduse valdkonna kutseandja uueks perioodiks 2024 – 2029 (konkurss toimub iga 5 aasta tagant)
- Tavapärase kutseksamite korraldamine ja eksamimaterjalide kaasajastamine: raietöölised, forvarderi- ja harvesterioperaatorid, metsurid, metsatehnikud, metsamajanduse spetsialistid
- Ettevõtjate initsiatiivil kutsestandardi Saematerjali tootja ja töötaja taaskäivitamine ning õppe korraldamine Võrumaa KHK-s ja Tartu Rakenduslikus Kolledžis. Kaasata ka Luua MK
- Metsaväljaveo autojuhtide kutseõppe käivitamine Luua MK-s
- EMPL sai 2023 Kutsekoja tunnustuse “Väljapaistev kutseoskuste hindajate koolitaja”
- EMPL Innovatsiooni töörühm alustas tööd 2021. jaanuaris
- Ettevõtete TA ja Innovatsiooni tegevuste ja vajaduste kaardistamine. Raport leitav EMPL kodulehel.
- Osalemine puidu väärindamise riikliku programmi (TEMTA) ekspertkomisjoni töös
- Osalemine teadlaste sektorialase mobiilsuse ekspertkomisjoni töös
- Osalemine Tööandjate Keskliidu innovatsiooni käivitusköja töös
- Osalemine EIS-i Rakendusüuringute programmi ekspertnõukogus

Puuinfo

Hoiame elus põhilisi väljakujunenud tegevusi. Saime ka käesoleval aastal toetust KIK-lt. Puuinfo 20 aastane töö hakkab täna vilju kandma. Suuri puidust hooneid on peamiselt riigi eestvedamisel hakatud ehitama, esimesed on planeeritud ka erasektoris.

- Ehitusmaterjalide süsinikujalajälje andmebaasi koostamisesse sisendi andmine
- Eesti ekspordisõnumite koostamisesse sisendi andmine puidutööstuse ja puitehituse kohta
- Puitarhitektuuri õppereis arhitektide, inseneride ja suurobjektide tellijatega (Tallinna Sadam, Tartu Ülikool)

Muud tegevused ja sidusorganisatsioonide tegevused

- E-veoselehe süsteemi haldamine
- Operatiivse raieinfo töögrupis osalemine
- Nordic-Baltic metsatööstusliitudega koostöö (regulaarsed kohtumised, ühised üritused)
- Tööohutuse töörühma töö
- Metsaseltsi tegevused, sealhulgas visioonikonverents ja raievõistlused
- Tööandjate Keskliit (volikogus esindab EMPL-i Jüri Külvik)

Metsarahvapäevale ei saanud see aasta KIK-st toetust. Juhatus arutas kuidas sellega edasi minna. Proovime leida võimalust väiksema eelarvega üritus korraldada. Kutsume üles liikmeid osalema ning kutsuma inimesi tehastesse.

PEFC Eesti – Eve Rebane seisab selle eest, et PEFC levik Eestis laieneks.

Küsimused

FSC saatus? Henrik: ei ole väga palju uut infot. Asi seisab nende peakontoris kinni ja värskeimat infot ei ole tulnud.

Ivar: 2025 tulevad kohalikud valimised ja Metsarahvapäev on hea viis arusaamist sektorist kohalike omavalitsusteni viia. Teiseks: eelmine aasta ei avatud metsatööstuse magistriõpet, sest sisseastujaid on liiga vähe. Dokumentide vastuvõtt käib ja on ülioluline, et eriala jätkaks. Kui järgmised teemad valikud on, siis võiks lõputeemad anda ka EMPL tegevmeeskonnale, et teemad oleksid rohkem elulised ja saaks tugevdada sidet akadeemilise maailmaga.

Ando:

Sanktsioneeritud puit?

Ando ja Jaan on Maksu ja Tolliametiga suheldes tegelenud sellega, et piirata sanktsioneeritud puidu levikut. MTA lubas koostada raporti, mida nad on avastanud. MTA ja Keskkonnaamet ootavad häid vihjeid. Eestis on MTA paar kohtuasja algatanud ja ootavad esimest kohtulahendit.

2. 2023 majandusaasta aruande kinnitamine

Bilansiliselt toimus varades väike langemine põhivarade amortisatsiooni tõttu. Aasta lõpetasime kerge ülejäägiga, mis läheb liidu reservidesse. Vandeaudiitor on aruande üle vaadanud ja oma heakskiidu sellele andnud. Tunnustas, et oleme saanud raamatupidaja vahetuse ja süsteemide parandamisega lahti varem eksisteerinud probleemidest. Täiustamist vajaks endiselt seotud osapooltega tehtavate tehingute jälgimine kuna seotud osapoolteks loetakse kõik 17 juhatuse liiget ja kõik nendega seotud ettevõtted, mida on liidu tegevuses väga palju.

Tegevusaruanne:

EMPL liikmete arv oli 2023. aasta alguses 71 ja aasta lõpuks 71. Aasta jooksul soovis liikmelisuse vastavalt põhikirjas sätestatud võimalusele aastaseks perioodiks peatada Metsä Forest Eesti AS, liikmelisuse lõpetada seoses tegevuse lõpetamisega Laesti AS ning majanduslike raskuste tõttu Puumerkki AS ja Kaamos Timber AS. Liitu astusid Tava Mets OÜ, United Loggers OÜ, Metsä Wood Eesti OÜ.

EMPL tegevuse finantseerimise allikaks on liikmemaksud, sihtotstarbelised toetused ning muud tulud. Kokku olid 2023. aasta tulud 990 tuhat eurot (2022.aastal 801 tuhat eurot), sellest liikmemaksud 667 tuhat eurot (2022. aastal 369 tuhat eurot). Muud tulud ja sihtotstarbelised toetused moodustasid kokku 323 tuhat eurot. Kulud kokku olid 966 tuhat eurot ja aasta tuleml 23 987€.

Otsuse projekt

Kinnitada EMPL 2023 auditeeritud majandusaasta aruanne

Poolt: 35, erapooletu: 0, vastu 0

Otsus: Kinnitada EMPL 2023 majandusaasta aruanne

3. Muud teemad

eFTI- Euroopa e-veoselehe süsteem. Meil on tänu EVR süsteemile hea lähtepunkt sellest muutusest kasu saada.

Mis see on ja mis sellest võita on?

Raido Valgeväli: Tegime arvutuse ja saime tulemuse, et Eestis oleks u 1miljon võitu aastas sae- ja hõõvelmaterjali e-veoselehe kasutuselevõttust. Potentsiaal on suur, eriti kui läbi e-FTI süsteemi võtta see kasutusele ka rahvusvahelistel vedudel.

Otsus: Tuua juhatuse lauale teema täpsema selgituse plusside ja miinustega, et juhatas saaks seda kaaluda.

Koosolekut juhatas
Henrik Välja

Protokollis
Kerli Alliksaar